

Uppföljning av grodvatten vid Bråta, Härryda kommun

Bakgrund

Naturcentrum AB har på uppdrag av och i samarbete med Massoptimering AB utformat och skapat ett grodvatten vid en planerad bergtäkt i Stora Bråta, Mölnlycke, Härryda kommun. Grodvattnet ska fungera som kompensation för en viktig reproduktionsmiljö som kommer att försvinna vid genomförande av täktverksamheten. Den tidigare reproduktionsmiljön (nedan kallad "Gamla dammen") bedömdes 2018 utgöra en mycket viktig reproduktionsmiljö för vanlig groda och åkergroda, då flera hundra individer av båda arterna lekte i dammen (Svedholm 2018). Efter att en ny reproduktionsmiljö skapats (nedan kallad "Nya dammen") under vintern 2010-2020 har resultatet följts upp under leksäsongerna 2020 och 2021. Då har dammarna besökts under lektid såväl dag som natt och alla observationer av grodor eller rom har noterats.

Observationer och slutsatser

Den nya dammen bedöms ha skapats i enlighet med det förslag som togs fram av Naturcentrum 2019 (Svedholm & Ahlén 2019), och resultatet bedöms vara fullgott då en flikig och varierad damm med varierande djup med djuphålor och grundområden, flacka stränder, solexponerad och med död ved har skapats. Dock tar det ett par år innan ekosystemet i en nygrävd damm "sätter sig" och börjar fungera. Detta var tydligt under första året (2020) då vattnet var mycket brunt och humöst med gott om fintrådiga alger då ett överskott av näring läckt ut från stränderna. 2021 såg dammen väsentligt "friskare" ut då naturlig vegetation börjat vandra in och utbredningen av fintrådiga alger var betydligt mindre. Det fanns också gott om insekter såsom dykarbaggar och liknande i dammen.

"Gamla dammen" 2020 – 2021

2019 kollades inte grodlek i dammen, men resultatet 2020 och 2021 tyder på att 2018 kan ha varit ett enstaka toppår för grodor i området eller att dammen därefter på något sätt blivit olämplig för groddjurslek, alternativt att populationen i området kraschat av någon anledning. 2020 noterades ingen lek i dammen, och endast en romklump av obestämd brungroda noterades. Inte heller 2021 kunde lek eller vuxna grodor iakttas, men vid ett besök sågs två romklumpar av obestämd brungroda i dammen. Detta är således en kraftfull försämring jämfört med 2018, då hundratals åkergrodor och vanliga grodor lekte i dammen. Kanske har en förändring i dammens näringsbalans skett eftersom det både 2020 och 2021 var gott om fintrådiga alger i dammen, mer än som var fallet 2018.

"Nya dammen" 2020 – 2021

2020 var dammen nygrävd och fortfarande i näringsmässig och ekologisk obalans med gott om fintrådiga alger. Då noterades inga groddjur i dammen. 2021 noterades inga vuxna grodor, men sex romklumpar av obestämd brungroda påträffades, vilket kan vara ett tecken på att dammarna verkar börja fungera som reproduktionsmiljö, och kanske även att grodorna föredrar "Nya dammen" gentemot "Gamla dammen"

Bedömning

Det är fortfarande ett litet material att tolka, men det bedöms som att en försiktig optimism angående dammarnas duglighet som reproduktionslokal för grodor kan vara på sin plats. Däremot har "Gamla dammen" under 2020 och 2021 inte varit en i närheten lika viktig reproduktionslokal som var fallet 2018. "Nya dammen" kommer sannolikt att fungera ännu bättre som reproduktionslokal för grodor under kommande år, med regelbunden skötsel enligt tidigare förslag (Svedholm & Ahlén 2019).

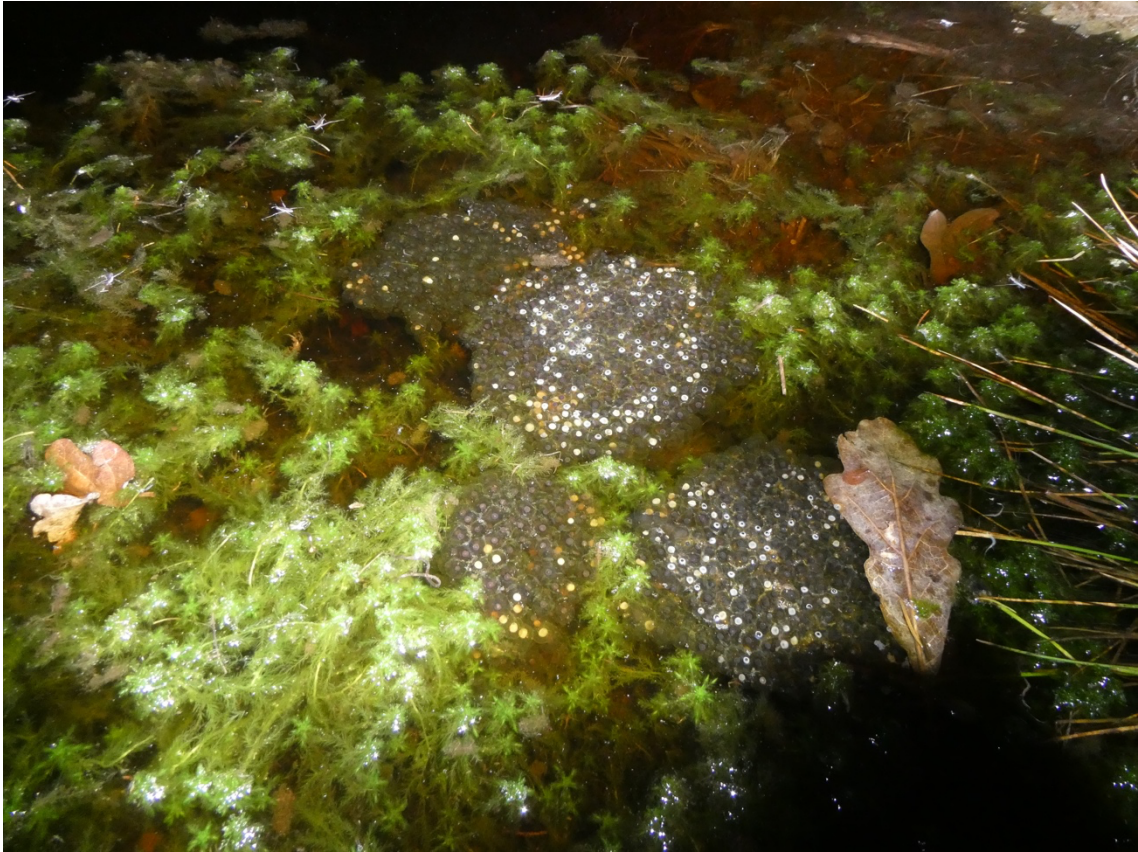
Bilder

"Gamla dammen" 2020, mycket fintrådiga alger.

"Nya dammen" 2020, nygrävd och fortfarande i ekologisk obalans.

Romklumpar av obestämd brungröda i "Nya dammen" 2021.

Referenser

- Svedholm, J. 2018. *Naturvärdesinventering Bråta, Härryda*. Naturcentrum AB, Stenungsund.
- Svedholm, J. & Ahlén, J. 2019. *Förslag till placering och utformning av groddammar vid Bråta, Härryda kommun*. Naturcentrum AB, Stenungsund.